

תרגול 12 - ממפ

תרגיל. יהיו ווקטורים v_1, v_2 המקיימים $\langle v_1, v \rangle = \langle v_2, v \rangle$ $\forall v \in V$ אז $v_1 = v_2$
פתרון. אם $\langle v_1, v \rangle = \langle v_2, v \rangle$ $\forall v \in V$ מתקיים לכל v אז השיוויון מתקיים בפרט עבור $v = v_1 - v_2$ ואז נקבל

$$\begin{aligned} \langle v_1, v_1 - v_2 \rangle &= \langle v_2, v_1 - v_2 \rangle \\ \Downarrow \\ \langle v_1, v_1 - v_2 \rangle - \langle v_2, v_1 - v_2 \rangle &= 0 \\ \Downarrow \\ \langle v_1 - v_2, v_1 - v_2 \rangle &= 0 \\ \Downarrow \\ v_1 - v_2 &= 0 \\ \Downarrow \\ v_1 &= v_2 \end{aligned}$$

הגדרה. נאמר שהקבוצה $B = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ היא אורתונורמלית אם

$$\langle v_i, v_j \rangle = \begin{cases} 1 & i = j \\ 0 & i \neq j \end{cases}$$

ו- B הוא בסיס אורתונורמלי אם B בסיס וגם קבוצה אורתונורמלית.

הערה. משפט פתגורס תהיה $B = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ קבוצה אורתונורמלית אז מתקיים

$$\left\| \sum_{i=1}^n v_i \right\|^2 = \sum_{i=1}^n \|v_i\|^2$$

נראה עבור $n = 2$, צריך להראות ש-

$$\|v + w\|^2 = \|v\|^2 + \|w\|^2$$

$$\|v + w\|^2 = \langle v + w, v + w \rangle = \langle v, v \rangle + \underbrace{\langle w, v \rangle}_{=0} + \underbrace{\langle v, w \rangle}_{=0} + \langle w, w \rangle = \|v\|^2 + \|w\|^2$$

תרגיל. תהי נתונים $\{v, u, w\}$ קבוצה אורתונורמלית חשבו את $\|3v + u - 2w\|^2$

$$\begin{aligned} \|3v + u - 2w\|^2 &= \langle 3v + u - 2w, 3v + u - 2w \rangle = \\ &= \langle 3v, 3v \rangle + \underbrace{\langle 3v, u \rangle}_{=0} + \underbrace{\langle 3v, -2w \rangle}_{=0} + \\ &\quad \underbrace{\langle u, 3v \rangle}_{=0} + \langle u, u \rangle + \underbrace{\langle u, -2w \rangle}_{=0} + \\ &\quad \underbrace{\langle -2w, 3v \rangle}_{=0} + \underbrace{\langle -2w, u \rangle}_{=0} + \langle -2w, -2w \rangle = \\ &= 9\|v\|^2 + \|u\|^2 + 4\|w\|^2 = \\ &= 9 \cdot 1 + 1 + 4 \cdot 1 = 14 \end{aligned}$$

הגדרה. יהי V ממ"פ, ו- S קבוצה של V אז המרחב הניצב של S הוא

$$S^\perp = \{u \in V \mid \forall w \in S : \langle w, u \rangle = 0\}$$

תרגיל. מצאו את המרחב הניצב של $S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}$

פתרון. מרחב הניצב הוא

$$\begin{aligned} W^\perp &= \\ &= \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in V \mid \left\{ \begin{array}{l} \langle \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \rangle = 0 \\ \langle \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \rangle = 0 \end{array} \right. \right\} = \\ &= \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in V \mid \begin{cases} x + 2y + 3z = 0 \\ y + 2z = 0 \end{cases} \right\} = \\ &= \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} \end{aligned}$$

הגדרה. יהי V מו, אז היטל של ווקטור v על התת מרחב w (נסמן $W = \text{Span}\{w\}$) הוא ווקטור $\pi_W(v)$ המקיים

$$1. \pi_W(v) \in W$$

$$2. v - \pi_W(v) \in W^\perp$$

הערה. יהיו v, w ווקטורים אז

$$\pi_W(v) = \frac{\langle v, w \rangle}{\|w\|^2} w$$

(ראו בהרצאה את ההגדרה של היטל של ווקטור על תת מרחב)

תרגיל. מצאו את היטל של הווקטור $v = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ על הווקטור $w = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

פתרון. לפי הערה

$$\pi_W(v) = \frac{\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \rangle}{\left\| \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\|^2} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \frac{1+2+3}{3} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}$$

ואכן מתקיים $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \in W^\perp$ ו- $\begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} \in \text{Span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$